

Daně 2025: Které novinky ovlivní OSVČ, zaměstnance a firmy?

10.12.2024 - | Solidis

Změny, které ovlivní nadcházející daňové přiznání

Připomeňme, že konsolidační balíček přinesl řadu změn, které už sice rok platí, ale pro poplatníky, kteří podávají daňové přiznání, se v praxi projeví vlastně poprvé.

V nadcházejícím daňovém přiznání si tedy poprvé nebude možné odečíst daňovou slevu za umístění dítěte v předškolním zařízení (tzv. školkovné) a daňovou slevu na studenta. Od základu daně už také nebude možné odečíst zaplacené příspěvky odborům a úhradu zkoušky ověřující další vzdělávání.

Daňová sleva na vyživovanou manželku/manžela (platí i pro registrované páry) je nově využitelná pouze v případě, že **daná osoba pečuje o dítě do tří let**. Podmínka ročních příjmů do 68 tis. Kč zůstává beze změny.

Hranice příjmů pro aplikaci vyšší sazby daně z příjmů se příští rok zvýší. Je to důsledek vyšší odhadované průměrné mzdy pro rok 2025, která vzrostla na **46 557 Kč** (letos je ve výši 43 967 Kč).

Tím, že dojde k růstu průměrné mzdy, zvýší se i hranice příjmu, na který se vztahuje druhé daňové pásmo ve výši 23 %.

I nadále však bude platit, že tento roční limit odpovídá 36násobku průměrné mzdy (letos jde o částku 1 582 812 Kč, příští rok vzroste na **1 676 052 Kč**). U zaměstnanců se tímto limitem testuje součet hrubých mezd, u OSVČ jde o roční příjmy po odpočtu výdajů). Měsíčně jde letos o částku 131 901 Kč, která příští rok vzroste na **139 671 Kč**.

V příštím roce bude nutné mít pro vznik nároku na čerpání daňového bonusu vyšší příjmy (ze zaměstnání či podnikání) než letos. Změna vyplývá z růstu minimální mzdy od příštího roku.

Daňový bonus může čerpat jeden z rodičů, pokud měl v daném roce příjem ze zaměstnání nebo podnikání minimálně ve výši šestinásobku minimální mzdy. Pro rok 2024 je hranice ve výši 113 400 Kč. Protože se má minimální mzda od roku 2025 zvýšit na 20 800 Kč, vzroste roční příjmový limit na **124 800 Kč**.

Zaměstnanci mohou uplatňovat slevu na dítě a tím i daňový bonus už během roku na měsíční bázi. Je ale nutné mít hrubou mzdu vyšší než polovinu minimální mzdy, pro příští rok tedy **10 400 Kč**.

V praxi dochází k situaci, že daňový poplatník splňuje v některém měsíci během roku podmínky pro obdržení měsíčního daňového bonusu, ale roční rozhodné příjmy nepřekročí stanovenou hranici pro obdržení ročního daňového bonusu. V takovém případě se obdržené měsíční daňové bonusy nevrací, vysvětlila Gabriela Ivanco, daňová poradkyně společnosti Forvis Mazars s tím, že zaměstnanci pracující pouze po část roku za nízkou mzdu se tak nemusí bát, že by jim mohla vzniknout za daný rok povinnost vracet čerpaný bonus zpátky.

Ve Sněmovně je nyní také předloha (sněmovní tisk 727), která počítá s dalším prodloužením dočasného navýšení limitu pro odečet bezúplatných plnění od základu daně i pro roky 2024, 2025 i 2026.

Poskytnuté dary by bylo při splnění zákonných podmínek možné odečítat **do 30 % od základu daně**. Navýšení začalo platit v roce 2020 kvůli pandemii koronaviru a poté bylo prodlouženo kvůli válce na Ukrajině do konce roku 2023.

Obecně platí, že aby fyzické osoby mohly odečíst dary od základu daně, musí jejich celková hodnota dosáhnout alespoň 1000 Kč nebo přesáhnout 2 % základu daně.

Limit pro osvobození zaměstnaneckých nepeněžních volnočasových benefitů od daně z příjmů fyzických osob, který odpovídá polovině průměrné mzdy, vzroste příští rok na částku **23 278 Kč**. Ve Senátu je ale návrh, který počítá s dalším rozšířením od daně osvobozených výhod.

V současnosti do limitu spadají např. benefity v oblasti sportu, vzdělávání, kultury či zdraví. Roční limit nyní platí úhrnně pro všechna nepeněžní plnění, která od zaměstnavatele čerpá buď přímo pracovník, nebo jeho rodinný příslušník ze zisku zaměstnavatele po zdanění, z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo jako nedaňový náklad (nezahrnuje se do nákladů na dosažení, zajištění a udržení příjmů). Benefit může být poskytován například také na pořízení zboží či služeb zdravotního, léčebného, hygienického nebo podobného charakteru.

Podle některých kritiků ale původní limit pro osvobození zaměstnaneckých benefitů není nedostatečný, hlavně kvůli zdravotním benefitům, jejichž přínos může být pro zaměstnance často klíčový. Proto byl při projednávání novely zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, nahrán pozměňovací návrh, jenž novelizuje také zákon o daních z příjmů a počítá se zavedením dalšího limitu.

Ten by byl ve výši průměrné mzdy (pro rok 2025 tedy **46 557 Kč**) a platil by jen pro zdravotní benefity hrazené z fondu kulturních a sociálních potřeb, sociálního fondu, ze zisku zaměstnavatele po jeho zdanění nebo z jeho nedaňových nákladů.

Majitelé kryptoměn možná získají podobné daňové výhody, jako se vztahují na cenné papíry. Jde konkrétně o hodnotový a časový test, s jehož zavedením počítá novela zákona o daních z příjmů, která má upravit osvobození příjmů z prodeje kryptoaktiv u fyzických osob. Do předlohy vládního návrhu zákona (sněmovní tisk 694), kterou poslanci schválili ve třetím čtení, se dostala v rámci pozměňovacího návrhu Rozpočtového výboru.

V ČR už je totiž možné oficiálně zprostředkovaně investovat do kryptoměn přes tzv. ETF, které nabízí například Česká spořitelna, Fio banka nebo broker XTB. Paradoxně se na takováto ETF navázaná na kryptoměny časový test pro osvobození od daně z příjmů vztahuje, zatímco na jejich podkladová aktiva (tedy přímo kryptoměny) nikoli. To by mohl narovnat zmíněný pozměňovací návrh.

Pokud by došlo ke schválení návrhu ve stávající podobě, budou nově od daně z příjmů do limitu celkového úhrnu ve výši 40 mil. Kč osvobozené také příjmy z úplatného převodu kryptoaktiva, **pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč**. Osvobození by platilo také na příjem z úplatného převodu kryptoaktiva, **přesáhne-li doba mezi nabytím a úplatným převodem dobu 3 let**.

Výše zmíněný **roční limit pro osvobození ve výši 40 mil. Kč** bude platit nejen pro příjmy z prodeje kryptoměn, ale obecně i pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů a podílů na obchodních korporacích. *Toto omezení se týká brutto příjmů a zahrnuje veškeré prodeje, které splňují podmínky časového testu, tedy 3 roky u cenných papírů, 5 let u podílů*, upřesnil Michal Jelínek, partner V4 Group s tím, že rozhodující bude datum přijetí příjmů, nikoli datum uzavření smlouvy o prodeji. Pokud tedy například prodávající uzavře smlouvu ještě letos, ale finanční prostředky obdrží až příští rok, bude už nový limit platit i na tento příjem.

Po poměrně chaotických peripetiích se změnami pravidel pro dohody o provedení práce (DPP) už je snad jasnější, jak to bude příští rok. Namísto režimu oznámených dohod, který měl začít platit od příštího roku, se situace zjednoduší. Platit začne jen jedna změna.

Novela zákona o zaměstnanosti (sněmovní tisk 743) počítá se zavedením **automatického navyšování limitu pro odvod pojistného u DPP**, který už je léta ve výši 10 tis. Kč. Nově by se stanovoval jako **25 % průměrné mzdy** platné pro daný rok. Po zaokrouhlení na celé pětistovky dolů by tak měla pro příští rok platit částka 11 500 Kč s tím, že účast na pojištění a povinnost odvést daň by nastávala v případě, že hrubý měsíční příjem dosáhne právě už částky 11 500 Kč a vyšší.

Od příštího roku budou platit na odvodech víc někteří podnikatelé v režimu paušální daně. Platby budou muset navýšit ti, kteří jsou v prvním pásmu.

Do prvního pásma se může přihlásit podnikatel, pokud jeho příjmy ze samostatné činnosti za předcházející rok nepřesáhly 1 mil. Kč (bez ohledu na druh činnosti). Dále se do tohoto pásma může přihlásit i podnikatel s příjmy do 1,5 mil. Kč, pokud se alespoň na 75 % těchto příjmů dá uplatnit výdajový paušál ve výši 80 %, nebo 60 %, a nebo s příjmy do 2 mil. Kč, pokud alespoň na 75 % těchto příjmů lze uplatnit 80% paušál.

Platba pro první pásmo by v příštím roce měla být ve výši **8716 Kč měsíčně** (5473 Kč důchodové pojištění, 3143 Kč zdravotní pojištění a 100 Kč daň z příjmů). Letos je to 7498 Kč, takže pro příští rok vzroste o 1218 měsíčně, tj. 14 616 Kč ročně.

Platby pro druhé a třetí pásmo se oproti minulému roku nemění.

Připomeňme, že tak jako každý rok i ten příští vzrostou minimální zálohy na důchodové a zdravotní pojištění. Minimální záloha na důchodové pojištění při hlavní činnosti bude ve výši **4759 Kč** a při vedlejší pak **1496 Kč**.

Minimální záloha na nemocenské pojištění pro OSVČ, které se ho účastní (účast je dobrovolná), bude příští rok ve výši **243 Kč**.

Minimální záloha na zdravotní pojištění od příštího roku dosáhne **3143 Kč**. Záloha pro osoby bez zdanitelných příjmů se zvýší na **2808 Kč** měsíčně.

Pravidelně vyplácené důchody jsou od daně z příjmů osvobozené do 36násobku minimální mzdy. Protože ta se s příštím rokem zvýší, vzroste také tato hranice ze současných 680 400 Kč na 748 800 Kč pro rok 2025.

Řadu změn přinese také novela zákona o DPH. Změní se například způsob, jakým se počítá obrat pro povinnou registraci k této dani (limit je ve výši 2 mil. Kč). Nově se nebude počítat za posledních 12 po sobě jdoucích měsíců, ale **za kalendářní rok**.

Menší subjekty, které v průběhu roku překročí danou hranici, budou plátcí **od začátku následujícího kalendářního roku** (dobrovolně se v tomto případě lze stát plátcem i k následujícímu dni, uvede-li to subjekt v přihlášce k registraci). Pokud ale obrat překročí částku **2 536 500 Kč** (společný limit EU ve výši 100 tis. eur), stane se subjekt plátcem DPH **hned od následujícího dne** a bude mít 10 pracovních dnů na přihlášení k registraci. V současnosti přitom platí, že plátcem se subjekt po překročení limitu stává od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročil stanovený obrat a na registraci má 15 dnů. *Daná situace například umožňovala novému developerovi prodat první nemovitosti bez DPH, překročit limit obratu, nicméně stihnout prodat ještě další nemovitosti v mezidobí, než se plátcem daně skutečně stane. To již za nových podmínek nebude splnitelné,* vysvětlil daňový poradce Petr Linx ze společnosti BDO, který

zároveň poukázal na nový **režim pro malé podniky**, který má malým subjektům ulehčit od administrativy: *Režimu pro malé podniky bude moci dobrovolně využít například řemeslník ze Slovenska, který již nebude muset odvádět DPH v ČR jako doposud, ale dobrovolně se zapíše v registru pro malé podniky v jeho domovské zemi, na Slovensku. Pokud nepřekročí roční celoevropský obrat 100 tisíc eur, DPH tak nebude muset hradit.*

Změní se také lhůta **pro opravu základu daně u dodavatele a související opravy odpočtu na straně odběratele**. *U uskutečněných zdanitelných plnění bude nutné sledovat tituly pro provedení těchto oprav (např. poskytnutí slevy nebo vrácení plnění) po dobu 7 let. Důvodem pro prodloužení lhůty je především návaznost na poskytování záruk, uvedl Tomáš Havel ze společnosti KPMG s tím, že v případě záloh zůstane lhůta na provedení opravy základu daně tříletá.*

Lhůta pro opravu odpočtu DPH na vstupu z titulu opravy základu daně u dodavatele je diferencována v závislosti na směru opravy – v případě snížení odpočtu kopíruje výše uvedenou sedmiletou lhůtu (resp. tříletou lhůtu v případě záloh), v případě zvýšení odpočtu kopíruje lhůtu pro uplatnění nároku na odpočet (tj. oprava se provede nejpozději do konce druhého roku následujícího rok vzniku povinnosti odpočet opravit), dodal Havel.

Nárok na odpočet z přijatých plnění bude nově možné **uplatnit maximálně do konce druhého kalendářního roku bezprostředně následujícího po tom, ve kterém nárok na odpočet vznikl**. Lhůta tedy v praxi bude moci trvat až 35 měsíců (pro plnění z ledna 2026 bude posledním obdobím, ve kterém budete moci nárok uplatnit, prosinec 2028).

Důležitou změnou, která ovlivní hlavně firmy, které obchodují s koncovými zákazníky, je nový titul pro provedení opravy (tzv. **opravy malých pohledávek**). *Malými pohledávkami se pro účely provedení opravy základu daně rozumí pohledávky do 10 tis. Kč, které jsou 6 měsíců po splatnosti. Podmínkou provedení opravy pak bude dvakrát vyzvat dlužníka k jejich úhradě a dále maximální roční úhrn pohledávek, u kterých věřitel provede opravu základu daně vůči jednomu dlužníkovi, musí činit 20 tis. Kč, informovala také Michaela Moučková z KPMG a dodala, že novela zákona o DPH přinutí odběratele plnění sledovat pohledávky po splatnosti, protože budou muset provést opravu nároku na odpočet a snížit odpočet daně, pokud pohledávku neuhradil do 6 měsíců po splatnosti (do výše neuhrazené pohledávky). Pokud byla pohledávka částečně uspokojena, provede se oprava pouze ve výši neuhrazené části. V případě, kdy je dluh následně plně či částečně splacen, je plátce oprávněn svůj nárok na odpočet opět zvýšit, dodala Moučková.*

Novela je nyní v Senátu. Pokud nenastanou při schvalování komplikace, měla by začít platit od začátku příštího roku.

Účinnost některých změn je ale posunuta. Od července 2025 má například začít platit nové pravidlo pro uplatňování DPH při dodání nemovitosti. **Každá stavba má být zatížena daní z přidané hodnoty jen při jejím prvním dodání nebo při dodání po podstatné změně** (tzn. stavební úpravy zvyšující hodnotu stavby, jestliže **náklady na úpravy převýší 30 % prodejní ceny**). To ale jen v případě, že dojde k jejímu prodeji do dvou let po dokončení. Po uplynutí dvouleté lhůty bude prodej od DPH osvobozen. V současnosti přitom platí, že zdanění podléhá každé dodání ve lhůtě pěti let od první kolaudace (nebo první kolaudace po podstatné změně).

<https://tiskovky.allnews.cz/post/96989-dane-2025-ktere-novinky-ovlivni-osvc-zamestnance-a-firmy>